

בְּרִיךְ הוּא שְׂאֲרֵי לְקוֹנֵן וְהַקב"ה התחיל לקונן, וְאָמַר אֵיכָה כְּלוֹמַר
 אֵי כֹה שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה, הֵיכֵן הַלְכָה, מַה תִּהְיֶה מִנָּה מַה תִּהְיֶה מִן כ"ה,
 הֵרִי שְׂמַתִּי אֶתְכֶם בַּג"ע לַעֲבָדָה וְלַשְׁמֵרָה, לַעֲבוֹד אֶת ה' וְלַשְׁמוֹר אֶת ה' שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה,
 שְׁלֹטְנוֹתָא אֲעִדוּ מִנָּה וְעַתָּה כַח הַשְּׁלִיטָה הוֹסֵר מִמֶּנָּה [ח]. אֹף הָכֵא
 בְּחֹרְבֵן בֵּי מְקוֹדְשָׁא גַם כֵּן בְּחֹרְבֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שׁוֹלְטְנוֹתָא
 אֲעִדוּ הַשְּׁלֹטוֹן שֶׁל הַשְּׂכִינָה הוֹסֵר מִמֶּנָּה, וְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂאֲרֵי
 לְמִסְפַּד וְהַקב"ה התחיל להספיד, וְאָמַר אֵיכָה, מַה תִּהְיֶה עָלֶיךָ
 דְּהֵינּוּ אֵיךָ כֹּה מַה תִּהְיֶה עַל הַשְּׂכִינָה הַנִּקְרָאת כֹּה.

דין ודברים בין בני בבל לבני ארץ ישראל, מי הם הראויים יותר
 להספיד על חרבן המקדש ועל צער השכינה. בני בבל טענו אנחנו
 צריכים לבכות יותר, כי היא באה אלינו במרירות ורואה את הצער

אור הרשב"י

[ח] (בראשית ב' טו). פירוש "לעבדה ולשמרה"
 לעבוד את ה' ולשמור את ה' כדבעי. וזה
 נעשה ע"י קיום התרי"ג מצות, כרמוז בתיבות
 לעבדה ולשמרה. היינו לעבוד אותו בקיום
 הרמ"ח עשה, ולשמור את עצמו מלעבור על
 אחת משס"ה לא תעשה. ולכן אחר שחטא
 אדה"ר צעק אליו ה' ית' "אֵיכָה", אותיות איך
 ה'. הרי קלקלת כביכול ה' אחרונה משמי
 הקדוש. והורדת את העולם הגשמי לשפל
 המדרגה, עד כדי כך שאדם ובהמה שוים.

[ח] שורש הגלות נעוץ בחטא עין הדעת טוב
 ורע, וכמ"ש ששורש הכל מצוי באדם הראשון.
 "ויקרא ה' אלהים אל האדם ויאמר לו אֵיכָה"
 (בראשית ג' ט). ה"אֵיכָה" הוא סוד "אֵיכָה".
 ושניהם הם סוד איך ה-ה' נָדָה וְהַלְכָה
 מאותיות יה"ו. כי תכלית בריאת העולם
 הגשמי הוא, כדי שהאדם בחיר היצירה יעבוד
 את הבורא ב"ה גם בדברים הארציים, דהיינו
 באכילה ובשתיה ודרך ארץ. וכל זה יעשה
 למען כבוד שמו ית'. והנה כשהושם אדה"ר
 בג"ע "ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה"

הלימוד היומיומי

לע"נ רז בן דליה ז"ל

הגדול שיש לנו בכמה גזירות מכמה ויסורים וכו', שלחו להם בני א"י, אנחנו צריכים יותר מכם לבכות ולהספיד, כי אנחנו רואים את ההיכל חרב ושועלים הלכו בו, ושומעים את השכינה שבאה לכאן ומיללת וזועקת, והולכת מהיכל להיכל ורואה את השרפה הגדולה, ובוכה עלינו ועל נפשותינו.

זהר חדש איכה קי"א ע"ב

שְׁלַחוּ לְהוֹי לְהֵם בְּנֵי בָבֶל לְבְנֵי אֶרֶץ קְדִישָׁא בני בבל לבני ארץ הקדושה, **יְאוּת דְּאַתּוֹן צְרִיכִין לְמַבְבֵי** אמת שאתם צריכים לבכות על צער השכינה וחרבן ביהמ"ק, **וְלִכּוֹן יְאוּת לְמַסְפַּד** ולכם ראוי להספיד, **וְלְמַעַבְד אֲבָלָא** ולעשות אבל, היות שאתם, **בְּמַחְזִיכוֹן הֵיכְלִין דְּאַמַּא תְּרִיבִין** בראותכם את ההיכלות וביהמ"ק ובית קדש הקדשים וכו' של אמא חרבים, **וְאַתֵּר עֲרִסָה דְּאַתְהֶפֶךְ בְּאַבְלָא** ומקום מטתה של השכינה נתהפך באבל הגדול שאין כמוהו, **וְהִיא לִית תַּמָּן** השכינה אינה נמצאת שם, **וּפְרָחַא מְנַכוֹן** והסתלקה מכם, **וְלֹא יִדְעִתּוֹן מְנָה** ואתם לא (דף קיב ע"א) יודעים ממנה, היכן היא נמצאת.

תִּימְרוֹן דְּאִיהִי עֲמָנָא גּוֹ גְלוּתָא אם תאמרו שהיא עמנו בתוך הגלות, **וְנַחֲתַת דְּיִוְרָה בְּגִוּוֹנָא** וירדה משכנה בתוכנו. **אִי הָכִי, אֲנִן צְרִיכִין לְמַחְדֵי** אם כן הדבר אנחנו צריכים לשמוח, **דְּהָא יַחְזַקְאֵל נְבִיאָה חֲמָא לָהּ הַכָּא, וְכָל אוֹכְלוֹסְהָא** שהרי יחזקאל הנביא ראה אותה כאן בבבל על נהר כבר, ואת כל אוכלוסייה והמונייה.

הלימוד היומיומי

לע"נ רז בן דליה ז"ל

וְדַאִי, עַל דָּא אָנוּ צְרִיכִין לְמַבְבִּי, וְלְמַסְפַּד כְּתַנִּינָא
 בודאי על זה אנחנו צריכים לבכות ולהספיד כתנין, וְכִי־עֵינִי מִדְּבָרָא
 וְכִיעֲנִים בַּמְדַּבֵּר, דְּאִי־הִי אֶתְתְּרַכַּת לְבַר מֵהִיכְלָהּ הִיּוֹת שֶׁהִשְׁכִּינָה
 הַקְדוּשָׁה נִתְגַּרְשָׁה חוּץ מֵהִיכְלָהּ, וְאַנְּן בְּגִלּוּתָא וְאַנְּחֵנוּ נִמְצְאִים בְּגִלוּת, וְהִיא
 אֶתְתַּת עֲלָנָא בְּמִרְירוּ וְהִיא הִשְׁכִּינָה בָּאָה עֲלֵינוּ וְנִמְצְאֵת עִמָּנוּ בְּמִרְירוּת,
 וְחֲמַאת לָנָא בְּכָל יוֹמִין וְרוּאָה אֹתָנוּ בְּכָל יוֹם, בְּכַמָּה עָאֲקוּ
 בְּכַמָּה וְכַמָּה צְרוּת, בְּכַמָּה נִימוּסִין גְּזָרִין עֲלָנָא בְּכָל זְמַן וְבְכַמָּה
 חוֹקִים מְשׁוּנִים שְׂגוּזִים עֲלֵינוּ בְּכָל זְמַן, וְלֹא יִכְלָא לְאַעְדָּאָה מִנָּן
 עָאֲקִין וְכָל אֲנוּן מִכְּתָשִׁין דְּאַנְּן סְבָלִין וְאִינָה יִכּוּלָה לְהַסִּיר מֵאֲתָנוּ
 הַצְרוּת הַלּוּל, כִּי הַשְׁלֵטוֹן לֹא בִידָהּ, כִּי עֵתָה שְׂפַחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבִירָתָהּ, וְלִכֵּן יֵשׁ לָנוּ צוּרָךְ
 בִּיסוּרִים, כִּי הֵם לְטוֹבֵתֵינוּ כְּדִי לְנַקוּת אֹתָנוּ מִזוּזְהֵמַת הַס"א שְׁנִדְבָקָה בָּנוּ, בְּגִלּוּל עוֹזוֹנוֹתֵינוּ
 הרבים.

שְׁלַחוּ לְהוּ בְּנֵי אֶרְעָא קְדִישָׁא שְׁלַחוּ לְהֵם בְּנֵי אֶרֶץ הַקְדוּשָׁה לְבִנֵּי
 בְּבַל, יְאוּת דְּאַפְנָא עֲרַקְתָּ, וְאַתְתְּרַכַּת מִגּוּ
 הִיכְלָהּ נִכּוֹן שֶׁהָאֲמָא שְׁלָנוּ בְּרַחַח וְנִתְגַּרְשָׁה מִתּוֹךְ הִיכְלָהּ שֶׁהוּא בִּיהֲמָ"ק,
 וְנִחַתְתָּ לְגַבֵּי־כּוּ בְּמִרְירוּ וְבִקְלָ עֲצִיב וִירְדָה אֲלֵיכֶם בְּמִרְירוּת וּבְקוּל
 עֲצוּב, כְּאַתְתָּא דִּיתְבָּא בְּלֹא דַעְתָּא כַּאֲשֶׁר שְׁיוֹשְׁבַת בְּלֹא דַעַת,
 וְכִנְבְּרָא דְלֹא יִכִּיל לְשִׁיזְבָּא וְכַאֲשֶׁר שְׁאִינוּ יִכּוּל לְהַצִּיל, וְיְאוּת
 לְכוּן לְמַסְפַּד וְלִכֵּן רְאוּי לְכֶם לְהַסְפִּיד.

הלימוד היומני

לע"נ רז בן דליה ז"ל

אָבֵל אַנֵּן, אֵית לָן לְמִבְּכֵי וּלְמִסְפַּד בְּנֵהִי וּמְרִירוֹ אַבֵּל
 אנחנו יש לנו לבכות ולהספיד בקול נהי ובמרירות לב, היות דִּיאֲנֵן
חֲמָאן בְּכָל יוֹמָא הֵיכְלָא חָרִיב שאנחנו רואים בכל יום ויום את
 ההיכל חרוב, וְתַעֲלִין דְּמִדְּבָרָא עֲאֲלִין וְנִפְקִין ושועלים שבמדבר
 עולים ויוצאים בביהמ"ק, וכן וְשָׂרְקִין יַעֲנִים בְּגִיּוּיָהּ שורקים היענים בתוכו,
וְאַנֵּן חֲמָאן וּבְכָאן ואנחנו רואים כל זה ובוכים, והכונה היא שהס"א-הס"מ,
 ופלונית ופמליה דילם, נכנסים ויוצאים ויונקים מן הקדושה.

וּבְעוֹד דִּיאֲנֵן יְתַבִּין נְבוֹכִין ובעוד שאנחנו יושבים נבוכים ובוכים,
וְשִׁכְיִין פּוֹמְנָא בְּעַפְרָא ושוכבים לארץ והפה שלנו דבוק
 לעפר, **אַנֵּן שְׂמַעִין קָל נְעִימוֹ דְּרַגְלָהּ** אנחנו שומעים קול נעימות
 של רגלי השכינה, **בְּתַלְתַּת מְשֻׁמְרוֹתָא דְּלִילִיא** בשלש משמרות של
 הלילה, איך שהיא, **נְחַתַּת וְחֲמָאֵת לְהֵיכְלָהּ** יורדת ורואה את היכליה,
אִיךָ יְתַבִּין (חֲרִבִּין) מְתוֹקְדָן איך יושבים (חרבים) ושרופים, **אַעֲלַת**
מֵהֵיכְלָא לְהֵיכְלָא עולה ונכנסת מהיכל להיכל, **מְדוּדָּה לְדוּדָּה** ממקום
 למקום, **וְנַעֲתָ וּמִיִּלְלָתָּ** וגועה ומיללת, **וּבְכַת עֲלָנָא וְעַל נַפְשָׁנָא**
 ובוכה עלינו שאנחנו בניה ועל נפשינו, כי הנפש היא בחי' השכינה.

וְאַנֵּן מְהַעֲרִין לְקָל נְעִימוֹ דְּבְכִיִּתָּהּ וַיִּלְלוּתָּהּ ואנחנו בני
 ארץ ישראל מתעוררים לקול הנעימות של בכייתה ויללותיה. **וְרוֹחֲנָא**
אַזְלַת אַבְתָּרָהּ ורוחנו הולכת אחריה, **וּפְרַח לְגַבְיָהּ** ופורחת והולכת

הלימוד היומני

לע"נ רז בן דליה ז"ל